

Målbeskrivelse for speciallægeuddannelsen i Oto-Rhino- Laryngologi

Dansk Selskab for Oto-rhino-laryngologi
Hoved og Halskirurgi

Målbeskrivelse for speciallægeuddannelsen i Oto-Rhino-Laryngologi

Dansk Selskab for Oto-rhino-laryngologi Hoved og Halskirurgi

© Sundhedsstyrelsen, 2022.
Publikationen kan frit refereres
med tydelig kildeangivelse.

Sundhedsstyrelsen
Islands Brygge 67
2300 København S

www.sst.dk

Sprog: Dansk
Versionsdato: 31.01.2022
Format: pdf

Udgivet af Sundhedsstyrelsen

Indhold

Forord	4
1. Indledning	5
1.1 Overgang til ny målbeskrivelse	6
2. Den generelle del	7
3. Den specialespecifikke del	8
3.1. Beskrivelse af specialet	8
3.2. Beskrivelse af uddannelsens overordnede forløb	9
3.3. Introduktionsuddannelse	13
3.3.1. Kompetencer	13
3.3.2. Læringsstrategier og metoder til kompetencevurdering	13
3.3.3. Liste med specialets obligatoriske kompetencer	14
3.3.4. Obligatoriske generelle kurser	22
3.3.5. Anbefalet specialespecifik undervisning	22
3.4. Hoveduddannelsen	23
3.4.1. Kompetencer	23
3.4.2. Læringsstrategier og metoder til kompetencevurdering	23
3.4.3. Liste med specialets obligatoriske kompetencer	25
3.4.4. Obligatoriske specialespecifikke kurser	47
3.4.5. Obligatoriske generelle kurser	48
3.4.6. Obligatorisk forskningstræning	49
4. Dokumentationsdel	50
5. Nyttige links	52
5.1. Generelle links	52
5.2. Specialespecifikke links	52

Forord

I henhold til § 2 i bekendtgørelse nr. 96 af 2. februar 2018 om uddannelse af speciallæger godkender Sundhedsstyrelsen målbeskrivelser for de lægelige specialer. Målbeskrivelserne angiver de teoretiske og praktisk-kliniske kompetencer, som kræves for at opnå tilladelse til at betegne sig som speciallæge i det enkelte speciale.

Målbeskrivelserne for de lægelige specialer udarbejdes i tæt samarbejde med de videnskabelige selskaber.

Målbeskrivelsen for speciallægeuddannelsen i Øre-, Næse- og Halssygdomme, Oto-Rhino-Laryngologi, er udarbejdet i samarbejde med Dansk Selskab for Oto-rhino-laryngologi Hoved og Halskirurgi.

Uddannelse

Sundhedsstyrelsen

Januar, 2022

1. Indledning

I henholdt til § 2 i Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse nr. 96 af 2. februar 2018 (med senere tilføjelser) om uddannelse af speciallæger godkender Sundhedsstyrelsen målbeskrivelser for de lægelige specialer.

Målbeskrivelserne præciserer de minimumskompetencer, der skal opnås og godkendes i løbet af lægens uddannelse til speciallæge.

De videnskabelige selskaber har en naturlig faglig interesse i at sikre, at kompetencerne i målbeskrivelserne er relevante og opdaterede, dels i forhold til den faglige udvikling i specialerne og dels baseret på den erfaring, der opnås under anvendelsen af målbeskrivelser og uddannelsesprogrammer i uddannelsesforløbet.

Der udarbejdes adskilte målbeskrivelser for specialespecifikke introduktionsforløb og hoveduddannelsesforløb.

Kommentarer til denne udgave af målbeskrivelsen

Hensigten med denne gennemgribende revision af målbeskrivelsen er at integrere uddannelse og læring i den kliniske hverdag. Ved at forenkle strukturen for dokumentation, indføre kompetencekort og introducere simulationstræning, flyttes de essentielle dele af kompetencevurderingen ud i klinikken – dér hvor behandlingen og læringen finder sted.

Indførelsen af kompetencekort skal dels sikre ensartethed i supervisionen af den uddannelsessøgende læge, og dels en bevægelse væk fra, at kompetencevurderinger foretages under vejledersamtaler, hen mod en konkret vurdering i den kliniske kontekst.

Konkret understøttes målbeskrivelsen af 11 kompetencekort for introduktionsforløbet og 25 for hoveduddannelsesforløbet. Kortene tjener som struktur for den kliniske uddannelse, advokat for patientsikkerhed og et godt uddannelsesmiljø for den uddannelsessøgende læge. Kortene kan være konstrueret med meget specifikke mål, så de i strukturen minder om kørekort, eller kan være mere generiske, hvorved de bidrager til struktur i supervisioner undervejs i forløbet, formative vurderinger og som tjeklister ved afslutningen af et forløb dvs. summative vurderinger.

Kriterier for godkendelse af et kompetencekort, det påkrævede niveau, udspringer af kompetencekortets formulering, men skal i sidste ende løbende konkretiseres af de kliniske vejledere. Denne målbeskrivelse, og brugen af kompetencekort, skal understøtte, at de relevante fagspecialister, de kliniske vejledere, er aktive i at sikre kvaliteten for den kliniske uddannelse.

Den uddannelsessøgende læge skal igennem sit forløb samle dokumentation for godkendte kompetencer, gennemførte specialespecifikke kurser, simulationstræningsforløb og gennemførte ansættelser. Herved dokumenteres uddannelse i kursistens portefølje. Porteføljens specifikke udformning defineres af specialeselskabet ved uddannelsesudvalget med udgangspunkt i retningslinjerne fremsat i denne målbeskrivelse.

Ovenstående medfører en simplificering af målbeskrivelsen. Hvor der tidligere var 20 kompetencepunkter under introstillingen og 94 punkter under hoveduddannelsen, er der nu henholdsvis 8 og 26. Dette er ikke sket ved en reduktion af fagets indhold, men ved at samle punkterne i bredere og mere overskuelige mål. Til hver af disse punkter hører en række kompetencevurderingsmetoder (kompetencekort, simulationsforløb og fokuserede ophold), mens den teoretiske viden i højere grad sikres gennem et pensum, A-kurserne og et e-læringsprogram.

For at opfylde målbeskrivelsen kræves en tydelig ansvarsfordeling mellem den uddannelsessøgende, hovedvejleder, uddannelsessted og uddannelsesregion. Den uddannelsessøgende forventes løbende at prioritere opkvalificering af sit teoretiske niveau, at være opsøgende i forhold til relevante kliniske situationer med henblik på læring, samt at vise engagement i samtlige enkeltdele af patientforløbene. Hovedvejlederen forpligtiger sig i højere grad – i samarbejde med den uddannelsesansvarlige overlæge – til at lægge en realistisk, men tilpas udfordrende personlig uddannelsesplan vejledt af målbeskrivelsen, samt at udføre løbende evaluering heraf sammen med den uddannelsessøgende læge. Uddannelsesstedet forpligtiger sig til løbende at sikre den nødvendige kliniske supervision samt at tilrettelægge arbejdet på en sådan måde, at den uddannelsessøgende kommer i kontakt med de relevante fagområder. Uddannelsesregionen er ansvarlig for, i samarbejde med de uddannelsesansvarlige overlæger, at lave overordnede uddannelsesprogrammer, der skitserer under hvilke ophold de enkelte kompetencer skal søges opnået, under hensyntagen til lokale forhold og aktiviteter.

1.1 Overgang til ny målbeskrivelse

Målbeskrivelsen er gældende for uddannelsesforløb opslået til besættelse pr. 1. april 2022 og herefter. Igangværende uddannelsesforløb kan færdiggøres efter den gældende målbeskrivelse fra 2015. Overgang til den nye målbeskrivelse kan dog vælges som alternativ, hvorved der opnås mulighed for at få godkendt kompetencer elektronisk i Logbog.net.

2. Den generelle del

Der knytter sig en række lovmæssige regler og begreber til speciallægeuddannelsen, som er ens for alle målbeskrivelser, på tværs af specialer og for introduktions- og hoveduddannelserne.

På [Sundhedsstyrelsens hjemmeside](#) er den danske speciallægeuddannelse nærmere beskrevet, herunder lovgrundlag, organisation, opbygning, aktører, terminologi med mere.

3. Den specialespecifikke del

Denne del af målbeskrivelsen beskriver specialet, de kompetencer, der som minimum skal opnås samt specialets anbefalinger til læringsstrategier og fastlagte obligatoriske metoder til kompetencevurdering. Ligeledes beskrives de obligatoriske specialespecifikke kurser og forskningstræning. Denne del er udarbejdet af specialets videnskabelige selskab (Dansk Selskab for Oto-rhino-laryngologi Hoved og Halskirurgi - DSOHH), som er ansvarlig for revisionen i henhold til Sundhedsstyrelsens vejledning om udarbejdelse og revision af målbeskrivelse.

3.1. Beskrivelse af specialet

Oto-rhino-laryngologi omfatter forebyggelse, diagnostik, behandling (medicinsk og kirurgisk), palliation og rehabilitering af patienter med medfødte anomalier, akutte og kroniske sygdomme og skader i områderne ører, næse, bihuler, mundhule, spytkirtler, svælg, strube, halsens bløddede inkl. glandula thyroidea, glandulae parathyroideae, mediastinum, bronkier og oesophagus, samt ansigtsskelet og kraniebasis. Specialet varetager desuden forskning, udvikling og uddannelse indenfor disse områder.

I oto-rhino-laryngologien findes følgende hovedområder:

- Audiologi (lidelser relateret til hørelsen).
- Vestibulologi (lidelser i balanceorganerne).
- Otologi (lidelser i ydre øre, øregang, trommehinde, mellemøre, indre øre, tindingeben og kraniebasis).
- Rhinologi (lidelser i næse og bihuler, herunder forreste kraniebasis, samt allergi og søvnapnø).
- Laryngologi (strube-, herunder stemmelidelser).
- Hoved-halskirurgi (lidelser i mundhule, spytkirtler, svælg, halsens bløddede inkl. glandula thyroidea og glandulae parathyroideae, mediastinum, bronkier og oesophagus, samt ansigtstraumatologi).

Specialet har på denne baggrund en række fagområder organiseret i ikke-specialebærende selskaber, som er godkendt af De Lægevidenskabelige Selskaber (LVS): Audiologi (Dansk Medicinsk Audiologisk Selskab), Vestibulologi (Dansk Selskab for Vestibulologi), Otokirurgi (Dansk Otokirurgisk Selskab), Rhinologi (Dansk Rhinologisk Selskab), Laryngologi (Dansk Laryngologisk Selskab), Hoved- og halskirurgi (Dansk Hoved-hals Kirurgisk Selskab). Desuden findes Dansk Flyve- og Dykkemedicinsk Selskab, hvorunder oto-rhino-laryngologien spiller en stor rolle.

Patientklientellet omfatter kvinder og mænd og spænder over et aldersinterval fra nyfødte til de ældste, med alt fra mild til alvorlig sygdom, herunder udredning og kirurgisk behandling af patienter med cancer i hoved og halsområdet. Som en konsekvens heraf rummer specialet også rehabilitering, palliation og terminal behandling. En stor del af specialets aktiviteter er knyttet til akut opstået skade eller sygdom, med behov for akut medicinsk og/eller kirurgisk intervention.

Der findes 172 (2020) privatpraktiserende speciallæger i oto-rhino-laryngologi, og en stor del af patientklientellet diagnosticeres og behandles i dette regi. Mange speciallægepraksis har tilknyttet anæstesiologer, således at der kan udføres diagnostik og behandling i generel anæstesi.

Der er i øjeblikket 10 øre-, næse-, halskirurgiske afdelinger i Danmark (November 2020) hvor cirka 177 speciallæger er beskæftiget (2015). Der findes afdelinger med hovedfunktion på en række større sygehuse. Disse afdelingers væsentligste opgaver er kirurgisk behandling af benigne lidelser, samt udredning for maligne sygdomme. Gennem de senere år er en del af den kirurgiske aktivitet omlagt fra stationær til ambulans kirurgi med faldende sengeantal til følge. Regionale og højt specialiserede funktioner, herunder kræftkirurgi og indre øre kirurgi, varetages på afdelinger i henhold til Sundhedsstyrelsens specialeplan. Der er højt specialiseret funktioner på 5 afdelinger i Danmark. Disse afdelinger har samtidig hovedfunktion for nærområdet. Mange øre-, næse-, halskirurgiske afdelinger har en audiologisk funktion/afdeling tilknyttet.

De fleste speciallæger og mange yngre læger under uddannelse til speciallæge i oto-, rhino-, laryngologi er medlem af Dansk Selskab for Oto-rhino-laryngologi Hoved og Halskirurgi (DSOHH). Selskabet har 652 medlemmer (2018). DSOHH afholder videnskabelige møder, efter- og uddannelseskurser, organiserer speciallægeuddannelsen og varetager fagpolitiske spørgsmål.

De privatpraktiserende speciallæger er desuden organiserede i Danske Øre-, Næse- og Halslægers Organisation (DØNHO). De uddannelsessøgende er organiserede i Foreningen af Yngre Otologer (YO), som dog også har speciallæger som medlemmer.

3.2. Beskrivelse af uddannelsens overordnede forløb

Målsætningen for speciallægeuddannelsen i øre-næse og halssygdomme er ultimativt at sikre en fagligt kompetent udredning og behandling af patienter med lidelser inden for specialets område. Uddannelsen sigter mod at uddanne speciallæger, der dels kan varetage arbejdet som privatpraktiserende speciallæge inden for faget, dels en afdelingslægefunktion på øre-næse og halskirurgiske- samt audiologiske afdelinger. Målet indebærer således sikring af en bred introduktion til områdets forskellige fagområder og på dette grundlag understøttelse af, at speciallægen kan efteruddanne sig og udvikle sin egen faglige profil.

Uddannelsens opbygning

Speciallægeuddannelsen i øre-næse- og halssygdomme består af en 1-årig introduktionsuddannelse og en 4-årig hoveduddannelse. Hoveduddannelsen består af flere uddannelsesansættelser, som er placeret på flere forskellige hospitaler og i praksis.

Uddannelsen foregår ved ansættelse i uddannelsesstillinger, som annonceres på Lægeforeningens hjemmeside www.sundhedsjobs.dk/laege og på Videreuddannelsessekretariaternes hjemmesider i hver af de tre videreuddannelsesregioner. Der opslås i alt 30-40 introduktionsstillinger (2020), og 20 hoveduddannelsesforløb (2020) i øre-næse- og halssygdomme. Kvalifikationskravet til hoveduddannelsen er godkendt introduktionsuddannelse.

Uddannelsens sammensætning og indhold

Den uddannelsessøgende vil under en etårig introduktionsstilling få erfaring med de almene øre-næse-halssygdomme, med særligt fokus på akutte tilstande og basale kirurgiske indgreb. Formålet med dette forløb er at introducere specialet og afdække den uddannelsessøgendes egnethed og interesse.

I løbet af en hoveduddannelse vil den uddannelsessøgende få dels en dybere erfaring med de almene og benigne øre-næse-halssygdomme (tidlig hoveduddannelse), dels en indføring i det audiologiske fagområde, herunder børneaudiologi, et amanuensisforløb i en speciallægepraksis og slutteligt en introduktion til højtspecialiserede funktioner inden for specialet, herunder onkologisk kirurgi (sen hoveduddannelse). Hoveduddannelsen er således opdelt i følgende elementer:

- Tidlig hoveduddannelse 1-2 år
- Audiologi 6 mdr.
- Speciallægepraksisophold 6 mdr.
- Sen hoveduddannelse 1-2 år

Uddannelsesrådet i hver af de 3 videreuddannelsesregioner (Nord, Syd og Øst) fastlægger uddannelsesprogrammer for de uddannelsesforløb/-ansættelser, der varetages af og i den enkelte videreuddannelsesregion, med udgangspunkt i ovenstående elementer, samt nærværende målbeskrivelsen.

Tidlig Hoveduddannelse

Med udgangspunkt i de under introduktionsstillingen erhvervede kompetencer udbygges den uddannelsessøgendes evner og viden inden for de almene øre-næse-halskirurgiske aspekter af specialet suppleret af kurser og fokuserede ophold.

Audiologi

Igennem ansættelse på audiologisk afdeling udbygges evner og viden indenfor det audiologiske fagområde med det mål, at den uddannelsessøgende ved speciallægeuddannelsens afslutning kan udrede og foreslå relevant behandling af patienter med alle typer af hørelidelser. Den nyuddannede speciallæge vil, via relevant videre ansættelse, kunne videreudvikle de allerede opnåede audiologiske kompetencer som afdelingslæge på en audiologisk afdeling.

Praksisophold

Formålet med opholdet i speciallægepraksis er at give uddannelse inden for den primære udredning af patienter med øre-næse-halslidelser samt at give uddannelse i behandling af de patientkategorier, som sjældent behandles i hospitalsregi. Hertil at præsentere den uddannelsessøgende for arbejdsformen og vilkår i primærsektoren.

Den uddannelsessøgende vil under praksisopholdet blive konfronteret med et bredt og ikke selekteret udsnit af patienter. Herigennem trænes den uddannelsessøgende i effektivt at håndtere, diagnosticere, behandle og/eller viderehenvise såvel børn som voksne med symptomer og sygdomme relateret til øre-næse-halsområdet. Dette foregår initialt under tæt supervision af speciallægen; siden med selvstændige forløb, hvor speciallægen bedømmer de etablerede udrednings- og behandlingsplaner, samt tekniske kompetencer ved kirurgiske indgreb. Ved deltagelse i de daglige gøremål og samarbejde med det øvrige personale opnås indsigt i selve praksisdriften.

Den uddannelsessøgende lærer at agere i samspil med de alment praktiserende læger, praktiserende speciallæger i bl.a. neurologi, pædiatri og dermatologi (allergologi), samt relevante specialafdelinger på hospitalerne.

Sen hoveduddannelse

Den uddannelsessøgende bygger videre på viden og kompetencer opnået hidtil, herunder tilegnelse af viden inden for avancerede funktioner og komplekse lidelser suppleret af relevante fokuserede ophold.

Kursusrækken

De obligatoriske kurser omfatter de generelle kurser i vejledning, organisation og ledelse i sundhedsvæsenet. Disse kurser tilrettelægges i regionerne eller af Sundhedsstyrelsen og er beskrevet af disse instanser.

Under introduktionsstillingen anbefales de enkelte afdelinger at tilbyde kursisten træning i basale kliniske færdigheder som ultralyd, kirurgiske færdigheder, samt andre relevante specialespecifikke færdigheder. Træningen kan afholdes i samarbejde med lokale simulationscentre.

Endvidere er der til hoveduddannelsesforløbet knyttet 9 specialespecifikke A-kurser, i alt ca. 30 dage/210 timer for den enkelte læge. Kurserne skal ses som understøttelse af det teoretiske fundament for den kliniske oplæring.

På kurserne gennemgås de forskellige fagområder og på flere af kurserne gennemføres færdighedstræning. Færdighedstræningen retter sig mod specifikke kirurgiske færdigheder, samt avancerede diagnostiske kompetenceområder. Til alle A-kurser er knyttet et læringsmodul, der udgør et teoretisk supplement i forbindelse med evaluering af hvorvidt den enkelte kursists relevante kompetencer i målbeskrivelsen er opnået. Evalueringen tjener til formål at informere kursisten og dennes afdeling om eventuelle behov for at tilpasse den individuelle uddannelsesplan.

Kursusrækken og de tilknyttede aktiviteter er planlagt af Uddannelsesudvalget i DSOHH, herunder hovedkursuslederen og de af selskabet udvalgte delkursusledere, som kommer fra alle 3 uddannelsesregioner. På [DSOHH's hjemmeside](#) findes en oversigt over kurserne.

Forskningstræning

Den uddannelsessøgende skal under sin hoveduddannelse gennemføre et forsknings-træningsforløb. Der er afsat 20 dages lønnet arbejde som fordeles på kursusaktivitet og selvstændigt arbejde. Formålet med forskningstræningen er at opøve den uddannelsessøgendes holdning og evne til kontinuerligt at udvikle klinisk praksis på et videnskabeligt grundlag. Målet er, at den uddannelsessøgende kan anvende en systematisk tilgang til dette. Uddannelsessøgende læger med tidligere erhvervet PhD har mulighed for at søge merit.

Kurset arrangeres af Videreuddannelsesregion Nord, men kan med fordel organiseres således at emnerne for forskningstræningen kan bearbejdes i kursisters egne regioner.

Specifikke ophold og fokusedage (i alt 15 dage)

I løbet af uddannelsen planlægges ophold af kortere varighed på andre afdelinger/praksis med relevans for den aktuelle stilling. Under introforløbet er der således tale om et ophold i en øre-næse-halspraksis og under hoveduddannelsesstillingen et ophold på onkologisk afdeling. Hertil planlægges fokusedage i specialambulatorium for kræftbehandling, i specialambulatorium for svimle patienter, samt et fokuseret ophold på kæbekirurgisk afdeling.

I indeværende målbeskrivelse stilles ikke krav om, men der opfordres til – så vidt det er muligt – at den uddannelsessøgende læge efterspørger og tildeles fokusedage i andre relevante tilgrænsende specialer, eller på øre-næse-halsafdelinger i andre regioner/ udlændet.

3.3. Introduktionsuddannelse

3.3.1. Kompetencer

De kompetencer, der skal opnås og vurderes, er her beskrevet, så det fremgår hvilke(n) af de 7 lægeroller, der indgår i kompetencen. Det er desuden konkret beskrevet, hvilket niveau kompetencen skal mestres på, før godkendelse kan finde sted. Ved formulering af en kompetence, vælges det aktionsverbum, der tydeligst beskriver hvordan kompetencen skal opnås. Der er angivet anbefalede læringsstrategier, som afdelingen kan vælge mellem. Derimod er den/de anførte metode(r) til kompetencevurdering obligatoriske. Hermed bliver disse landsdækkende, hvilket sikrer ensartet vurdering, uanset hvor lægen uddannes og vurderes.

3.3.2. Læringsstrategier og metoder til kompetencevurdering

Vurdering af den uddannelsessøgende tjener fire hovedformål: facilitering af læring, dokumentation af kompetence, understøttelse af patientsikkerhed og afdækning af egnethed til specialet.

En stor del af den mere selvstændige funktion for lægen i introduktionsstilling er rettet mod de akutte øre-, næse- og halstilstande. I den forbindelse er det hensigtsmæssigt at strukturere kompetencer der skal opnås i kontekstspecifikke kompetencekort. Disse skal tjene til en specifik vurdering i den enkelte kliniske situation eller som led i en refleksiv opgave afhængig af kompetencens natur. De specifikke vurderinger giver information om, hvorvidt den uddannelsessøgende kan udføre en opgave korrekt. Kompetencevurderingen foregår således som en dikotom vurdering af, hvorvidt en given funktion kan varetages selvstændigt – eller ej - og kan, når gennemført tilfredsstillende, gentages undervejs i uddannelsen som et formativt element. Der opnås således information om den uddannelsessøgendes udvikling og et grundlag for planlægning og justering af uddannelsesforløbet.

Kompetencekort og vejledninger ligger på specialets hjemmeside under "Uddannelse" (<http://dsohh.dk/>). Disse kan løbende opdateres på udformning, men skal altid understøtte de beskrevne kompetencer og metoder.

Fokuseret ophold i praksis

Introduktionslægen opholder sig to dage i øre-næse-halspraksis, hvor der introduceres til praksisrutiner og –arbejds gange. Den primære målsætning for dette ophold er at bekendtgøre introduktionslægen med en vigtig del af specialet.

Generel vurdering og karrierevejledning

Midtvejs i introforløbet gennemføres en generel vurdering af egnethed og potentiale inden for specialet, til hvilken målbeskrivelsen inkluderer et kompetencekort. Dette kan ud fra lokale forhold baseres på en 360 graders evaluering eller en lignende proces. Vurderingen udmøntes i en forventningsafstemmende samtale mellem introduktionslægen og repræsentanter fra uddannelsessteamet (vejleder, UKYL, UAO).

3.3.3. Liste med specialets obligatoriske kompetencer

Denne liste angiver de kompetencer, lægen som minimum skal besidde ved endt uddannelse, med konkretisering af kompetencen, de anbefalede læringsstrategier og de(n) valgte obligatoriske metoder til kompetencevurdering. Kompetencerne og de tilknyttede vurderingsmetoder konkretiseres ved anvendelse af kompetencekort eller anden konkret vejledning, hvor det bl.a. tydeliggøres hvilke af de 7 roller, der indgår. Kompetenceopnåelsen kan inddeles i forskellige delniveauer, og dette understøttes i kompetencekortet.

I relation til specifikke kompetencer, herunder vurderinger, kirurgiske teknikker og undersøgelsesteknikker benyttes forskellige kompetenceniveauer både under introduktionsuddannelsen og hoveduddannelsen

Kompetenceniveau A.

Har set, hørt eller læst om: Normalt vil det indebære, at man har overværet proceduren.

Kompetenceniveau B.

Kan udføre proceduren under nøje supervision (ved operative indgreb vil vejleder typisk være på stuen, evt. i vask).

Kompetenceniveau C.

Kan udføre proceduren under nogen supervision (ved operative indgreb vil vejleder typisk være orienteret med henblik på evt. assistance).

Kompetenceniveau D.

Kan udføre proceduren uden supervision. Operative procedurer kan typisk udføres i vagten, med vejleder på tilkald fra hjemmet.

Kompetenceniveau E.

Kan supervisere og undervise i proceduren (typisk skal kursisten have superviseret yngre kolleger 5 eller flere gange i proceduren).

Kompetencer (introduktionsstilling)			Læringsstrategier, anbefaling	Kompetencevurderingsmetode(r) obligatorisk(e)
Nr.	Kompetence	Konkretisering af kompetence (inklusive lægeroller)		
1	ØNH-specifik objektiv undersøgelse og kirurgisk forståelse	<p>Optage en specialespecifik objektiv undersøgelse af øre-næse-halspatienter herunder</p> <ul style="list-style-type: none"> • Otomikroskopi • Stemmegaffelundersøgelse • Anterior rhinoskopi, inkl. detumescering • Fleksibel endoskopi øvre luftveje • Palpation af hals • Otoneurologisk undersøgelse <p>Være bekendt med særlige forhold relevante for den kirurgiske patient, herunder</p> <ul style="list-style-type: none"> • Præoperative overvejelser • Postoperative fund relevante for den øre-næse-halskirurgiske patient <p>Lægeroller: Medicinsk ekspert</p>	<p>Selvstudium ved digital platform</p> <p>Simulationstræning i otoskopi og fleksibel endoskopi.</p> <p>Superviseret klinisk arbejde</p> <p>Fokuseret ophold i praksis</p>	<p>Specifik vurdering Kompetencekort 1</p> <p>Specifik vurdering Kompetencekort 2</p> <p>Specifik vurdering Kompetencekort 3</p> <p>Gennemført fokuseret ophold i praksis</p>

2	Den akut luftvejs-truede patient	<p>Indenfor følgende sygdomskategorier kunne diagnosticere, deltage i akut patientmodtagelse og indgå i behandlerteams med andre specialer (anæstesi), samt varetage relevant akut visitation</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fremmedlegeme i luftvej eller øvre GI kanal • Blødning i øvre luftvej • Obstruktion af øvre luftvej som følge af infektion, inflammation, angioødem, nervus recurrens parese, tumor <p>Beherske relevante teknikker i form af</p> <ul style="list-style-type: none"> • Etablere akut kirurgisk luftvej (kompetenceniveau D) • Trakeotomi (kompetenceniveau B) <p>Informere patienten eller pårørende om undersøgelser, diagnose, behandling og sikre patientens accept. Kende egen begrænsning og relevant konferere med relevant kollega</p> <p>Lægeroller: medicinsk ekspert, kommunikator, samarbejder, leder, professionel</p>	<p>Simulationstræning i akut kirurgisk luftvej (nødtracheotomi/koniotomi)</p> <p>Superviseret klinisk arbejde</p>	<p>Specifik vurdering Kompetencekort 4</p> <p>Specifik vurdering Kompetencekort 5</p>
3	Den otologiske patient	<p>Varetage den initiale vurdering og behandling af simple otologiske problemstillinger herunder</p> <ul style="list-style-type: none"> • Simple akutte infektioner i ydre øre, mellemøre, samt mastoid • Othæmatom/brusklæsion • Akut otogen svimmelhed • Facialis parese 	<p>Superviseret klinisk arbejde</p> <p>Selvstudium</p>	<p>Specifik vurdering Kompetencekort 6</p> <p>Specifik vurdering Kompetencekort 3</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • Sudden deafness <p>Beherske relevante teknikker i form af</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tolke audiogram (med henblik på type af høretab, perceptivt eller konduktivt), samt tympanometri og ud fra dette foreslå relevant udrednings- og behandlingsregime i den akutte fase (D) • Suturering og incision af ydre øre absces/hæmatom/brusklæsion • Foretage Dix-Hallpike og lateral buegangstest, samt udføre Epley's- og Barbeque manøvrer (D) • Foretage/fortolke v-HIT undersøgelse af laterale buegange (D) • Foretage HINTS undersøgelse (D) <p>Deltage i stuegangsfunktion i samarbejde med sygeplejersker på indlagte patienter efter ørekirurgi</p> <p>Kende egen begrænsning og relevant konferere med kollega</p> <p>Lægeroller: medicinsk ekspert, samarbejder, professionel</p>		
4	Den rhinologiske patient	<p>Varetage den initiale vurdering/behandling af simple rhinologiske problemstillinger, herunder</p> <ul style="list-style-type: none"> • Akut og kronisk rhino-sinuitis • Epistaxis • Næsefraktur • Septumhæmatom/absces • Ansigtsfrakturer (zygoma, maxil, orbita, mandibel, tand) 	<p>Superviseret klinisk arbejde</p> <p>Simulationstræning nasal endoskopi</p> <p>Selvstudium</p>	<p>Specifik vurdering Kompetencekort 5</p> <p>Specifik vurdering Kompetencekort 3</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • Orbital subperiostal absces som komplikation til akut rhinosinuit <p>Beherske relevante teknikker i form af</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nasal endoskopi (E) • Ætse/elkoagulere blødende kar og anlægge adækvat tamponade (E) • Vurdere ydre næse herunder simple deformiteter (E) • Reponere simple næsefrakturer (D) <p>Deltage i stuegangsfunktion i samarbejde med sygeplejersker på indlagte patienter efter rhinokirurgi</p> <p>Kende egen begrænsning og relevant konferere med relevant kollega</p> <p>Lægeroller: medicinsk ekspert, samarbejder, professionel</p>		
5	Den halskirurgiske patient	<p>Varetage den initiale vurdering og behandling af simple halskirurgiske problemstillinger herunder</p> <ul style="list-style-type: none"> • Overfladiske kutane abscesser • Infektioner i halsens bløddele • Peritonsillære abscesser • Blødninger/hæmatomer/infektioner efter halskirurgi • Smertetilstande betinget af benigne og maligne tilstande <p>Beherske relevante teknikker i form af</p> <ul style="list-style-type: none"> • Basal ultralydsscanning (kompetenceniveau C) 	<p>Superviseret klinisk arbejde</p> <p>Selvstudium</p> <p>Kursus i basal ultralyd</p> <p>Basal kirurgisk kursus</p>	<p>Specifik vurdering Kompetencekort 5</p> <p>Specifik vurdering Kompetencekort 7</p> <p>Specifik vurdering Kompetencekort 3</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • Simpel suturering, incision og elkoagulation (kompetenceniveau D) • Fjernelse af hudtumores (kompetenceniveau D) • Udtømning af peritonsillær absces (kompetenceniveau D) <p>Kende egne begrænsninger og relevant konferere med relevant kollega</p> <p>Deltage i stuegangsfunktion i samarbejde med sygeplejersker på indlagte patienter efter halskirurgi</p> <p>Deltage i patientsamtaler omkring relevante KRAM (kost, rygning, alkohol, motion) faktorer.</p> <p>Lægeroller: medicinsk ekspert, samarbejder, sundhedsfremmer, professionel</p>		
6	Den pædiatriske øre-næse-hals-patient	<p>Varetage den initiale vurdering og behandlingsplanlægning af børn med lidelser indenfor øre-næse-halsspecialet herunder</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fremmedlegemer i næse og øre • Sekretorisk otitis • Adenoide vegetationer • Kronisk tonsillitis/hypertriske tonsiller • Forstørrede lymfeknuder <p>Beherske relevante teknikker i form af</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tonsillektomi (kompetenceniveau D) 	<p>Superviseret klinisk arbejde</p> <p>Selvstudium</p>	<p>Specifik vurdering Kompetencekort 8</p> <p>Specifik vurdering Kompetencekort 9</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • Fremmedlegemefjernelse fra næse og øre (kompetenceniveau D) <p>Varetager kommunikation med forældre omkring behandlingsplan og forløb.</p> <p>Varetage et selvstændigt operationsprogram og lede teamet omkring dette i forhold til ovenstående indgreb</p> <p>Kende egen begrænsning og relevant konferere med relevant kollega</p> <p>Lægeroller: Medicinsk ekspert, Kommunikator, leder, professionel</p>		
7	Akademisk arbejde	<p>Foretage en problemorienteret litteratursøgning</p> <p>Fremlægge et videnskabeligt budskab i et akademisk forum</p> <p>I samarbejde med vejleder definere og selvstændigt udforme en opgave (f.eks. en gennemgang/opdatering af en instruks eller en lignende kritisk gennemgang af et afgrænset fagområde).</p> <p>Opgaven skal inkludere</p> <ul style="list-style-type: none"> • En skriftlig problemformulering • En relevant litteratursøgning • En skriftlig fremlæggelse af konklusionen • En kort mundtlig fremlæggelse af opgaven 	Vejledt selvstudie og fremlæggelse i aktuel afdeling	Specifik vurdering Kompetencekort 10

		Lægeroller: Akademiker, kommunikator		
8	Ansvar for egen læring	<p>Fastholde og udvikle egne faglige kompetencer, herunder tage ansvar for egen læring/uddannelse</p> <p>Udvide engagement og interesse inden for øre-næse-halsspecialet og indgå konstruktivt i det kollegiale fællesskab</p> <p>Lægerolle: professionel, samarbejder</p>	Vejledersamtale/midtvejsamtale	Specifik vurdering kompetencekort 11

3.3.4. Obligatoriske generelle kurser

Klinisk vejlederkursus (2 dage), der arrangeres af det regionale råd for lægelig videreuddannelse.

3.3.5. Anbefalet specialespecifik undervisning

Otoskopi/otomikroskopi

Undervisningen arrangeres lokalt og tidligt i forløbet på den afdeling, hvor den uddannelsessøgende har ansættelse. Undervisningens mål er at gøre den uddannelsessøgende fortrolig med teknikken omkring oto-/otomikroskopi, således at der kan foretages oprensning af øregang, beskrivelse af normale/patologiske forhold i øregang og stilles forslag om diagnoser.

Fiberendoskopi

Undervisningen arrangeres lokalt og tidligt i forløbet på den afdeling, hvor den uddannelsessøgende har ansættelse. Undervisningens mål er at gøre den uddannelsessøgende fortrolig med teknikken omkring fiberlaryngoskopi, således at der kan foretages vurdering af forhold i pharynx og larynx med beskrivelse af normale/patologiske forhold og stilles forslag om diagnoser.

Nødtracheotomi

Undervisningen arrangeres lokalt/regionalt og tidligt i forløbet på den afdeling, hvor den uddannelsessøgende har ansættelse. Undervisningens mål er at gøre den uddannelsessøgende fortrolig med teknikken omkring nødtracheotomi.

Ultralyd

Undervisningen arrangeres lokalt og tidligt i forløbet på den afdeling, hvor den uddannelsessøgende har ansættelse. Undervisningens mål er at gøre den uddannelsessøgende fortrolig med teknikken omkring ultralydsscanning af halsen, således at der kan foretages vurdering af halsen med beskrivelse af normale/patologiske forhold og stilles forslag om diagnoser samt videre udredning/behandling.

Basal kirurgi

Den yngre læge introduceres til basal sutur- og hæmostaseteknik, samt grundlæggende teorier om sårbehandling og kirurgisk assistance funktion.

3.4. Hoveduddannelsen

3.4.1. Kompetencer

De kompetencer der skal opnås og vurderes er her beskrevet, så det fremgår hvilke(n) af de 7 lægeroller, der indgår i kompetencen. Det er desuden konkret beskrevet, hvilket niveau kompetencen skal mestres på, før godkendelse kan finde sted. Ved formulering af en kompetence, vælges det aktionsverbum, der tydeligst beskriver hvordan kompetencen skal opnås. Der er angivet anbefalede læringsstrategier, som afdelingen kan vælge mellem. Derimod er den/de anførte metode(r) til kompetencevurdering obligatoriske. Hermed bliver disse landsdækkende, hvilket sikrer ensartet vurdering, uanset hvor lægen uddannes og vurderes.

Målsætningen for lægen i hoveduddannelsesstillinger er, at uddanne vedkommende til som nyuddannet speciallæge at kunne bestride en stilling i øre-næse-halspraksis, eller en afdelingslægestilling med henblik på at kunne videreuddanne sig i relevant fagområde.

3.4.2. Læringsstrategier og metoder til kompetencevurdering

Kompetencekort

Modsat introduktionsstillingen, hvor en stor del af kompetencevurderingen kan reduceres til en dikotom afdækning af, hvorvidt en given opgave mestres, forventes lægen under hoveduddannelse at dække et bredt pensum af viden og samtidig udvikle sig som læge og kliniker. Kompetencevurderingen sker derfor på baggrund af dels dikotome kompetencekort, der forventes opnået ved en enkelt specifik vurdering og dels kompetencekort, der er rettet mod gentagne formative vurderinger, hvor der stiles mod en summativ vurdering ved afslutningen af et uddannelseselement.

Kompetencevurderingerne tager generelt udgangspunkt i en specifik klinisk kontekst, men suppleres af kort af mere reflektiv karakter.

Kompetencekort og vejledninger ligger på specialets hjemmeside under uddannelsesudvalg ([DSOHH](#)). Disse kan løbende opdateres på udformning, men skal altid understøtte de beskrevne kompetencer og metoder.

A-kurser

Til alle A-kurser er knyttet et e-læringsmodul, der udgør et teoretisk supplement i forbindelse med evaluering af hvorvidt den enkelte kursists relevante kompetencer i målbeskrivelsen er opnået.

Fokuserede forløb i fagområder

Under ansættelser på ØNH-hospitalsafdelinger i hoveduddannelsen skal den uddannelsessøgende læge have fokuserede forløb inden for de tre centrale fagområder otologi,

rhinologi og halskirurgi, hvor funktioner primært relateret til den aktuelle søjle varetages (funktioner i ambulatorie, stuegang og på operationsgang).

Fokuserede ophold;

Onkologisk afdeling (5 dage under hoveduddannelsen år 4)

Diagnosticering og behandling af maligne lidelser i øre, næse, mund, svælg, strube og på halsen er et væsentligt arbejdsområde i specialet. Den uddannelsessøgende tilknyttes den hoved-hals-onkologiske søjle og opnår bekendtskab med arbejdsrutiner og patientpopulation. Der søges endvidere kendskab til radioterapi og planlægning af dosis og felter, kemoterapi, palliative tiltag og opfølgingsforløb.

Opholdet har desuden til formål at synliggøre vigtigheden af det multidisciplinære samarbejde. Opholdet placeres i sent i hoveduddannelsesforløbet, hvor der kan drages nytte af en etableret klinisk erfaring. Uddannelsesansvarlig overlæge skal sikre planlægning af dette element, i samarbejde med uddannelsesregionens postgraduate kliniske lektor/PUF-lektor.

MDT kræft-ambulatorium (2 dage under hoveduddannelsen år 4)

I tidsmæssig relation til onkologisk ophold planlægges 2 dage som surnummeret i ØNH-afdelingens MDT kræft-ambulatorium.

Avanceret vestibulologisk ambulatorium (3 dage i begyndelsen af praksisopholdet)

For at styrke den kliniske uddannelse med hensyn til viden om indre øre lidelser, der inkluderer svimmelhed og balanceproblemer, samt diagnostik og behandling heraf, skal den uddannelsessøgende på et kort fokuseret ophold på en af videreuddannelsesregionens specialiserede svimmelhedsklinikker. Under opholdet introduceres den uddannelsessøgende for relevante patientkategorier, undersøgelsesteknikker (herunder VNG, balancepladeundersøgelse m.v.) og behandlingsformer.

Kæbekirurgisk ophold (3 dage under hoveduddannelsen år 4)

Under fokuseret ophold på kæbekirurgisk afdeling/ambulatorium søges viden om sygdomme/kirurgiske teknikker og andre behandlinger afdækket for lidelser, der behandles af kæbekirurger. Specielt kirurgiske teknikker samt øvrig håndtering vedrørende ansigts-traumatologi, kæbeledskirurgi og sygdomme i mundhulen/tænder.

Porteføljen

Porteføljen udgøres af den dokumentation, der samles af den uddannelsessøgende læge. Porteføljen defineres af specialeselskabet, men indeholder som udgangspunkt:

- Godkendte kompetencekort.
- Godkendte ophold på afdelinger og korte fokuserede ophold.
- Godkendte specialespecifikke kurser.
- Godkendte simulationstræningsforløb.
- Godkendt forskningstræningsforløb

3.4.3. Liste med specialets obligatoriske kompetencer

Denne liste angiver de kompetencer, lægen som minimum skal besidde ved endt uddannelse med konkretisering af kompetencen, de anbefalede læringsstrategier og de(n) valgte obligatoriske metoder til kompetencevurdering. Kompetencerne og de tilknyttede vurderingsmetoder konkretiseres ved anvendelse af kompetencekort eller anden konkret vejledning, hvor det bl.a. tydeliggøres hvilke af de 7 roller, der indgår. Kompetenceopnåelsen kan evt. indeles i forskellige delniveauer, og dette understøttes i kompetencekortet.

I relation til specifikke kompetencer, herunder vurderinger, kirurgiske teknikker og undersøgelsesteknikker benyttes forskellige kompetenceniveauer både under introduktionsuddannelsen og hoveduddannelsen

Kompetenceniveau A.

Har set, hørt eller læst om: Normalt vil det indebære, at man har overværet proceduren.

Kompetenceniveau B.

Kan udføre proceduren under nøje supervision (ved operative indgreb vil vejleder typisk være på stuen, evt. i vask).

Kompetenceniveau C.

Kan udføre proceduren under nogen supervision (ved operative indgreb vil vejleder typisk være orienteret med henblik på evt. assistance).

Kompetenceniveau D.

Kan udføre proceduren uden supervision. Operative procedurer kan typisk udføres i vagten, med vejleder på tilkald fra hjemmet.

Kompetenceniveau E.

Kan supervisere og undervise i proceduren (typisk skal kursisten have superviseret yngre kolleger 5 eller flere gange i proceduren).

Kompetencer (hoveduddannelse)			Læringsstrategier, anbefaling	Kompetencevurderingsmetode(r) obligatorisk(e)
Nr.	Kompetence	Konkretisering af kompetence (inklusive lægeroller)		
Otologi				
1	Otologiske infektioner og inflammatoriske tilstande	<p>Have indgående kendskab til og kunne initiere udredning og behandling af tilstande relateret til akut eller kronisk infektion eller inflammation af ydre-, mellem- eller indre øre.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kronisk/eksematøs ekstern otitis/otomykose • Perichondritis • Nekrotiserende ekstern otitis • Tubadysfunktion • Akut bulløs myringitis • Akut otitis media/serøs otitis media • Kronisk mellemørebetændelse inkl. kolesteatom • Akut mastoiditis <p>Beherske relevante teknikker i form af</p> <ul style="list-style-type: none"> • Biopsi af øregangspatologi (Kompetenceniveau E) • Oprensning af radikalkavitet (Kompetenceniveau D) 	<p>Selvstudium</p> <p>Superviseret klinisk arbejde</p> <p>A-kursus (Mellemøret) inkl. e-læringsforløb</p>	<p>Formativ og summativ vurdering. Kompetencekort 1</p> <p>Godkendt A-kursus</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • Forholde sig relevant til røntgensvar på CT/MR af os temporale <p>Varetage den ambulante kontrol af og fortløbende kommunikation med patienter med ovenstående lidelser i samarbejde med relevante samarbejdspartnere.</p> <p>Lægeroller: medicinsk ekspert, kommunikator, samarbejder</p>		
2	Benigne otologiske neoplasier og kongenitte tilstande	<p>Have indgående kendskab til og kunne initiere udredning og behandling af benigne tumorer og medfødte tilstande i øret herunder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kongenitte deformiteter af ydre øre og øregang • Tumorer i og omkring ydre øre og øregang • Chondrodermatitis nodularis • Øregangskolesteatom • Mellemtumorer (paragangliomer/glomus tympanicum) <p>Beherske relevante teknikker i form af</p> <ul style="list-style-type: none"> • Behandling af aures alatae (Kompetenceniveau C) • Fjerne mindre og afgrænsede tumorer i/omkring ydre øre (Kompetenceniveau D), • Behandle præ-aurikulære fistler (Kompetenceniveau C) <p>Lægeroller: medicinsk ekspert</p>	<p>Selvstudium</p> <p>Superviseret klinisk arbejde</p> <p>A-kursus (Mellemtumorer) inkl. e-læringsforløb</p>	<p>Formativ og summativ vurdering. Kompetencekort 1</p> <p>Specifik kompetencevurdering. Kompetencekort 2</p> <p>Godkendt A-kursus</p>

3	Otologisk traumatologi	<p>Have indgående kendskab til og kunne initiere udredning og behandling af traumatiske og andre akvisitte tilstande i øret herunder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Barotraume • Hæmatotympanon • Otoliquorrhoe • Basis kranie fraktur • Kranienervepareser herunder facialispareser • Sudden deafness <p>Lægeroller: medicinsk ekspert</p>	<p>Selvstudium</p> <p>Superviseret klinisk arbejde</p> <p>A-kursus (Mellemøret) inkl. e-læringsforløb</p>	<p>Formativ og summativ vurdering. Kompetencekort 1</p> <p>Specifik kompetencevurdering. Kompetencekort 3</p> <p>Godkendt A-kursus</p>
4	Otologisk kirurgi	<p>Kende til kirurgisk behandling af mellemøretilstande og høreforbedrende indgreb herunder</p> <ul style="list-style-type: none"> • Relevante typer af øregangs-, trommehinde-, mellemøre- og indre ørekirurgi • Redegøre for risici og komplikationer ved operationer i otologi generelt <p>Beherske relevante teknikker der anvendes ved dele af</p> <ul style="list-style-type: none"> • Myringoplastik/tympanoplastik type 1 (Kompetenceniveau B) <p>Varetage den ambulante kontrol af og fortløbende kommunikation med af patienter med ovenstående lidelser i samarbejde med relevante samarbejdspartnere.</p>	<p>Selvstudium</p> <p>Superviseret klinisk arbejde</p> <p>A-kursus (Mellemøret) inkl. e-læringsforløb</p>	<p>Formativ og summativ vurdering. Kompetencekort 1</p> <p>Specifik kompetencevurdering. Kompetencekort 4</p> <p>Godkendt A-kursus</p>

		Lægeroller: medicinsk ekspert, kommunikator, samarbejder		
5	Vestibulogi	<p>Have indgående kendskab til og kunne initiere udredning og behandling af akutte (akut vestibulært syndrom) og kroniske vestibulogiske lidelser, herunder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mb. Ménière • Akut vestibulært syndrom/neuritis vestibularis • BPPV (canalo- og cupulolithiasis) • Labyrinthitis acuta • Svimmelhed associeret med høretab • Commotio labyrinthii • Perilymfatisk fistel • Buegangsdehiscens • Fobisk postural vertigo • Bilateral Vestibulopati <p>Have kendskab til relevante neurologiske differentialdiagnoser</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cerebellart infarkt • Hjernestammeinfarkt • Dissemineret sklerose • Migræne associeret vertigo • Tumor fossa posterior • Vaskulitis/ karmalformation 	<p>Selvstudium</p> <p>Superviseret klinisk arbejde</p> <p>A-kursus (Vestibulogi/neuro-otologi) inkl. e-læringsforløb</p> <p>Fokuseret ophold (avanceret vestibulogisk ambulatorium)</p>	<p>Godkendt A-kursus</p> <p>Gennemført fokuseret ophold (avanceret vestibulogisk ambulatorium)</p>

		Være bekendt med vestibulogiske undersøgelsesteknikker i form af vHIT, VNG, VEMP, SVV/SVH, kalorisk prøve Lægeroller: medicinsk ekspert		
Audiologi				
6	Den audiologiske patient	<p>Have indgående kendskab til og kunne initiere udredning og behandling af almene audiologiske lidelser. Herunder</p> <ul style="list-style-type: none"> • Presbyacosis • Sequelae otitidis • Otoklerose • Kongenit/arveligt høretab hos voksne • Konduktive, perceptiv og blandede høretab • Erhvervet høretab • Tinnitus <p>Være bekendt med relevante behandlingsmodaliteter og fortløbende justering af disse, herunder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Høreapparatbehandling, herunder monaural/binaural behandling med IØ og BTE høreapparater. • Behandling med CROS og biCROS. <p>Udføre følgende tekniske diagnostiske undersøgelser</p> <ul style="list-style-type: none"> • Klinisk vurdering af hørelsen • Tympanometri (E) 	<p>Selvstudium</p> <p>Superviseret klinisk arbejde</p> <p>A-kursus (Audiologi) inkl. e-læringsforløb</p>	<p>Formativ og summativ vurdering. Kompetencekort 5</p> <p>Godkendt A-kursus</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • Stapediusreflekser (E) • Screening for otoakustiske emissioner (E) • Stemmegaffelprøver (E) <p>Forestå tolkningen af ovenstående, samt</p> <ul style="list-style-type: none"> • Toneaudiometri (maskeret/umaskeret) • Taleaudiometri • Skelneevne • Impedansundersøgelse • ASSR/ABR • MR-scanningsvar <p>Være bekendt med høreomsorgen og indgå i rådgivning af patienter med ovenstående tilstande</p> <p>Lægeroller: medicinsk ekspert, kommunikator, sundhedsfremmer</p>		
7	Pædiatrisk audiologi	<p>Have kendskab til og kunne initiere udredning og behandling af pædiatriske audiologiske lidelser</p> <ul style="list-style-type: none"> • Risikobørn i relation til hørenedsættelse • APD (Auditory Processing Disorder) • Genetiske/medfødte høretab. <p>Indgå i tværfagligt samarbejde vedr. varetagelsen af denne patientgruppe herunder pædagogisk psykologisk rådgivning (PPR)</p>	<p>Selvstudium</p> <p>Superviseret klinisk arbejde</p> <p>A-kursus (Audiologi) inkl. e-læringsforløb</p>	<p>Specifik kompetencevurdering. Kompetencekort 6</p> <p>Godkendt A-kursus</p>

		<p>Forestå tolkningen af ovenstående samt</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elektrofysiologiske undersøgelser, • Adfærdsaudiometri, herunder V-VRA <p>Lægeroller: medicinsk ekspert, kommunikator, samarbejder</p>		
8	Høreforbedrende implantater	<p>Have kendskab til og kunne deltage i henvisning til behandling med relevante kirurgiske indgreb</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cochlear implant (CI) • BAHS (Bone anchored Hearing Systems) <p>Have indblik i forløb omkring CI-operationer herunder</p> <ul style="list-style-type: none"> • Præoperativ udredning • Post operativ optræning • Hasteindikation ved akut indsættende bilaterale høretab, herunder meningitis 	<p>Selvstudium</p> <p>A-kursus (Audiologi) inkl. e-læringsforløb</p>	Godkendt A-kursus
Rhinologi				
9	Rhinologiske infektioner og inflammationer	<p>Have indgående kendskab til og kunne initiere udredning og behandling af tilstande relateret til akut eller kronisk infektion eller inflammation i næse og bihuler. Herunder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Infektioner i ydre næse og septum 	<p>Selvstudium</p> <p>Superviseret klinisk arbejde</p>	<p>Formativ og summativ vurdering. Kompetencekort 7</p> <p>Godkendt A-kursus</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Akut og kronisk rhino-sinusitis med og uden polypose • Pyoceler i næse og bihule • Ansigtssmerter • Lugte- og smagsforstyrrelser <p>Beherske relevante teknikker i form af:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kæbehulepunktur (Kompetenceniveau A) • Nasal endoskopi (Kompetenceniveau D) • Tolkning af CT af næse og bihuler • Forholde sig relevant til MR-scannings svar <p>Skal være bekendt med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Komplikationer til bihuleinfektioner herunder involvering af orbita og cerebrum • Granulomatose med polyangiitis (Wegener) manifestationer i næse-bihuler • Cystisk fibrose i relation til næse-bihulelidelser <p>Varetage den ambulante kontrol af og fortløbende kommunikation med patienter med ovenstående lidelser i samarbejde med relevante samarbejdspartnere.</p> <p>Lægeroller: medicinsk ekspert, kommunikator, samarbejder</p>	<p>A-kursus (Næse-bihuler/ansigts-traumatologi) inkl. e-læringsforløb</p>	
--	---	--

10	Benigne rhinologiske neoplasier og kongenitte tilstande	<p>Have indgående kendskab til og kunne initiere udredning og behandling af benigne tumorer og kongenitte og erhvervede deformiteter i næse og bihuler herunder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Angiofibrom • Sinonasalt papillom • Næse- og septumdeviation <p>Beherske relevante teknikker i form af:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bioptering fra cavum nasi (kompetenceniveau D) <p>Skal være bekendt med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Øvrige kraniofaciale malformationer • Choanal atresi <p>Lægeroller: medicinsk ekspert</p>	<p>Selvstudium</p> <p>Superviseret klinisk arbejde</p> <p>A-kursus (Næse-bihuler/ansigts-traumatologi) inkl. e-læringsforløb</p>	<p>Formativ og summativ vurdering. Kompetencekort 7</p> <p>Godkendt A-kursus</p>
11	Rhinologisk traumatologi	<p>Have indgående kendskab til og kunne initiere udredning og behandling af ansigtstraumer</p> <ul style="list-style-type: none"> • Næse- og ansigtsfrakturer • Septumhæmatom og -fraktur • Rhinoliqorré • Fremmedlegemer <p>Beherske relevante teknikker i form af:</p>	<p>Selvstudium</p> <p>Superviseret klinisk arbejde</p> <p>A-kursus (Næse-bihuler/ansigts-traumatologi) inkl. e-læringsforløb</p> <p>Fokuseret ophold kæbekirurgi</p>	<p>Formativ og summativ vurdering. Kompetencekort 7</p> <p>Specifik vurdering, kompetencekort 3</p> <p>Godkendt A-kursus</p> <p>Gennemført fokuseret ophold (kæbekirurgisk ophold)</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • Tolkning af CT af ansigt • Reposition af kompliceret næsefraktur (B) • Behandle septumhæmatom/-absces (D) • Fjernelse af fremmedlegemer (E) <p>Indgå i tværfagligt team omkring varetagelsen af ansigtstraumer</p> <p>Lægeroller: medicinsk ekspert, samarbejder</p>		
12	Rhinologisk kirurgi	<p>Kende til kirurgisk behandling af næse-bihulesygdomme, herunder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • FESS kirurgi med/uden navigation • Septo-rhinoplastik • Kraniebasis kirurgi • Redegøre for risici og komplikationer ved operationer i rhinologi generelt <p>Beherske relevante teknikker i form af</p> <ul style="list-style-type: none"> • Septumplastik (Kompetenceniveau B) • Conchotomi/turbinoplastik (C) • Basal FESS (åbning til sinus maxillaris og ant. ethmoidectomi) (B) <p>Fungere i det operative team omkring disse patienter</p> <p>Lægeroller: medicinsk ekspert, kommunikator, samarbejder</p>	<p>Selvstudium</p> <p>Superviseret klinisk arbejde</p> <p>A-kursus (Næse-bihuler/ansigts-traumatologi) inkl. e-læringsforløb</p>	<p>Specifik vurdering, kompetence kort 8</p> <p>Specifik vurdering, kompetence kort 9</p> <p>Godkendt A-kursus</p>

Laryngologi				
13	Laryngologiske traumer, infektioner og inflammation	<p>Have indgående kendskab til og kunne initiere udredning og behandling af tilstande relateret til traume, akut eller kronisk infektion eller inflammation i larynx</p> <ul style="list-style-type: none"> • Larynxødem • Angioødem • Laryngitis, akut og kronisk • Pseudocroup • Epiglottitis • Larynxtraumer og frakturer <p>Modtage og vurdere disse patienter som del af et tværfaglige team</p> <p>Lægeroller: medicinsk ekspert, kommunikator, samarbejder</p>	<p>Selvstudium</p> <p>Superviseret klinisk arbejde</p> <p>A-kursus (Endoskopi) inkl. e-læringsforløb</p>	<p>Specifik vurdering kompetencekort 3</p> <p>Specifik vurdering kompetencekort 10</p> <p>Godkendt A-kursus</p>
14	Funktionelle, erhvervede og kongenitte stemmelidelser	<p>Have indgående kendskab til og kunne initiere udredning og behandling af funktionelle, erhvervede og kongenitte lidelser i relation til stemmebåndene</p> <ul style="list-style-type: none"> • Laryngomalaci • Phonasteni • Globulus • Larynxpapillomer • Reinkes ødem, • Stemmebånds noduli, cyster og sulci. • Stemmebåndsparese, uni- og bilateral 	<p>Selvstudium</p> <p>Superviseret klinisk arbejde</p> <p>A-kursus (Endoskopi) inkl. e-læringsforløb</p>	<p>Specifik vurdering kompetencekort 10</p> <p>Specifik vurdering kompetencekort 11</p> <p>Godkendt A-kursus</p>

		<p>Beherske relevante teknikker i form af:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Videostroboskopi (Kompetenceniveau D) • Direkte laryngoskopi (Kompetenceniveau D) • Enhanced endoskopi (fx NBI) (C) <p>Skal være bekendt med</p> <ul style="list-style-type: none"> • Exercise induced laryngeal obstruction • Stemmeanalyse • Voice handicap index 10/30 • Fonationstid <p>Varetage den ambulante kontrol af og fortløbende kommunikation med patienter med ovenstående lidelser i samarbejde med relevante samarbejdspartnere.</p> <p>Lægeroller: medicinsk ekspert, kommunikator, samarbejder</p>		
15	Laryngologisk kirurgi	<p>Kende til kirurgisk behandling af laryngologiske lidelser</p> <ul style="list-style-type: none"> • Phonokirurgi • Medialiseringskirurgi • Arytenoidektomi • Brug af LASER kirurgi • Redegøre for risici og komplikationer ved operationer i larynx generelt 	<p>Selvstudium</p> <p>Superviseret klinisk arbejde</p> <p>A-kursus (Hoved-halskirurgi og Endoskopi) inkl. e-læringsforløb</p>	<p>Specifik vurdering kompetencekort 12</p> <p>Specifik vurdering kompetencekort 10</p> <p>Godkendt A-kursus</p>

		<p>Beherske relevante teknikker i form af</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trakeotomi (Kompetenceniveau D) <p>Fungere i det operative team omkring disse patienter</p> <p>Lægeroller: medicinsk ekspert, kommunikator, samarbejder</p>		
Halskirurgi				
16	Halsinfektioner og inflammatoriske tilstande	<p>Have indgående kendskab til og kunne initiere udredning og behandling af tilstande relateret til akut eller kronisk infektion eller inflammation på halsen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lymfadenopati på halsen hos børn og voksne • Overfladiske og dybe abscesser på hoved-hals, inklusive svælgrelaterede og odontogene • Benigne mundhule/slimhindelidelser • Nekrotiserende fasciitis • Lemierres syndrom <p>Varetage den ambulante kontrol af og fortløbende kommunikation med patienter med ovenstående lidelser i samarbejde med relevante samarbejdspartnere.</p> <p>Lægeroller: medicinsk ekspert, kommunikator, samarbejder</p>	<p>Selvstudium</p> <p>Superviseret klinisk arbejde</p> <p>A-kursus (Hoved-halskirurgi) inkl. e-læringsforløb</p>	<p>Formativ og summativ vurdering. Kompetencekort 13</p> <p>Godkendt A-kursus</p>

17	Benigne neoplasier og kirtelsygdomme på halsen	<p>Have indgående kendskab til og kunne initiere udredning og behandling af benigne neoplasier og kirtelsygdomme på halsen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Struma, multinodøs og toxisk, solitære adenomer i thyroidea • Lipomer • Benigne tumorer i spytkirtler • Sialoadenitis • Sialolithiasis • Ranula <p>Beherske relevante teknikker i form af</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sialoendoskopi (kompetence niveau A) <p>Skal være bekendt med</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paragangliomer • Graves sygdom • Hashimotos thyreoiditis • Myxødem • Hyperparathyreoidisme • Sarkoidose • Mb. Sjögren <p>Varetage den ambulante kontrol af og fortløbende kommunikation med patienter med ovenstående lidelser i samarbejde med relevante samarbejdspartnere.</p>	<p>Selvstudium</p> <p>Superviseret klinisk arbejde</p> <p>A-kursus (Hoved-halskirurgi og Endoskopi) inkl. e-læringsforløb</p>	<p>Formativ og summativ vurdering. Kompetencekort 13</p> <p>Godkendt A-kursus</p>
----	--	---	---	---

		Lægeroller: medicinsk ekspert, kommunikator, samarbejder		
18	Kongenitte, traumatiske og erhvervede tilstande på halsen	<p>Have indgående kendskab til og kunne initiere udredning og behandling af patienter med kongenitte, traumatiske og erhvervede tilstande på halsen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bløddelslæsioner på hoved-hals • Median og lateral halscyste <p>Skal være bekendt med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Torticollis • Læbe-ganespalte og andre kraniofaciale malformationer og andre ØNH relevante syndromer <p>Lægeroller: medicinsk ekspert</p>	<p>Selvstudium</p> <p>Superviseret klinisk arbejde</p> <p>A-kursus (Hoved-halskirurgi) inkl. e-læringsforløb</p>	<p>Formativ og summativ vurdering. Kompetencekort 13</p> <p>Godkendt A-kursus</p>
19	Halskirurgi	<p>Kende til kirurgisk behandling af halssygdomme herunder</p> <ul style="list-style-type: none"> • Thyreoideakirurgi • Spytkirtelkirurgi • Parathyreoideakirurgi • Redegøre for risici og komplikationer halskirurgi generelt <p>Beherske relevante teknikker i form af</p> <ul style="list-style-type: none"> • Foretage et elektivt halskirurgisk indgreb (Kompetenceniveau C) • Foretage ultralydsskanning af halsen (D) 	<p>Selvstudium</p> <p>Superviseret klinisk arbejde</p> <p>A-kursus (Hoved-halskirurgi) inkl. e-læringsforløb</p>	<p>Specifik vurdering kompetencekort 14</p> <p>Specifik vurdering kompetencekort 3</p> <p>Godkendt A-kursus</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • Fjerne simple tumorer i hud og underhud (D) • Håndtering af ukomplicerede traumatiske bløddelslæsioner på hoved-hals (D) • Fjerne simple duktale spyttsten i glandula submandibularis (D) • Incision af abscesser på halsen og i svælg (D) <p>Fungere i det operative team omkring disse patienter</p> <p>Indgå i tværfagligt team om stuegang og efterforløb for disse patienter</p> <p>Lægeroller: medicinsk ekspert, kommunikator, samarbejder, leder</p>		
20	Maligne tilstande indenfor øre-næse-hals	<p>Have indgående kendskab til og kunne varetage udredning af patienter med hoved-halscancer og maligne sygdomme med manifestation i hoved-hals området, herunder deltage i behandlingsplanlægning:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Maligne tumorer i øre, næse, bihule, svælg, mundhule, strube og øvre spiserør • Maligne tumorer i spytkirtler og skjoldbruskkirtel • Manifestationer af anden malign sygdom på halsen, herunder lymfom og ukendt primær tumor • Efterkontrol og rehabilitering af kræftpatienter samt senfølger 	<p>Selvstudium</p> <p>Superviseret klinisk arbejde</p> <p>A-kursus (Hoved-halskirurgi) inkl. e-læringsforløb</p> <p>Fokuseret ophold, onkologi</p> <p>Deltage i multi-disciplinære teamkonferencer (MDT)</p>	<p>Formativ og summativ vurdering. Kompetencekort 15</p> <p>Specifik vurdering kompetencekort 16</p> <p>Specifik vurdering kompetencekort 17</p> <p>Specifik vurdering kompetencekort 18</p> <p>Godkendt A-kursus</p> <p>Gennemført fokuseret ophold onkologisk afdeling</p>

	<p>Beherske relevante teknikker i form af:</p> <ul style="list-style-type: none">• Fjerne isolerede lymfeknuder på halsen som led i udredningsprogram for malign lidelse (D)• Diagnostisk panendoskopi som led i udredningsprogram for malign lidelse (D)• Tolke CT-, MR- og PET-fund i kontekst til malign lidelse <p>Skal være bekendt med:</p> <ul style="list-style-type: none">• Principper og indikationer for strålebehandling og systemisk anti-neoplastisk behandling• Biologiske effekter af ioniserende stråling• Refeeding• Tiltag til forebyggelse af malign sygdom• Avanceret halskirurgi• Palliativ teamsamarbejde <p>Deltage i den avancerede stuegang, ambulante kontrol af og fortløbende kommunikation med patienter med ovenstående lidelser herunder håndtere terminale forløb i samarbejde med relevante samarbejdspartnere.</p> <p>Lægeroller: medicinsk ekspert, kommunikator, samarbejder, sundhedsfremmer</p>		Deltaget i MDT kræft-ambulatorium
--	--	--	-----------------------------------

21	Synkefunktion, luftvejen og spiserør	<p>Have kendskab til og kunne deltage i udredning og behandlingsplanlægning af patienter med øvrige sygdomme relateret til synkefunktionen, luftvejen og spiserøret herunder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ætsning, stenose og fremmedlegeme i spiserøret • Fremmedlegeme i luftrøret • Zenkers divertikel • Dysfagi • Aspiration <p>Beherske relevante teknikker i form af:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rigid og fleksibel oesofagoskopi (kompetenceniveau C) • Rigid bronkoskopi (Kompetenceniveau B) • Flexibel bronkoskopi (Kompetenceniveau C) • FEES undersøgelser (B) <p>Skal være bekendt med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tolkning af billeddiagnostik af spiserør. <p>Lægeroller: medicinsk ekspert</p>	<p>Selvstudium</p> <p>Superviseret klinisk arbejde</p> <p>Simulationstræningsforløb i fleksibel bronkoskopi</p> <p>A-kursus (Endoskopi) inkl. e-læringsforløb</p>	<p>Specifik vurdering, kompetencekort 3</p> <p>Specifik vurdering kompetencekort 19</p> <p>Bestået/gennemført simulationstræningsforløb</p> <p>Godkendt A-kursus</p>
Praksis				
22	Praksisfunktion	Have indgående kendskab til udredning og behandling af patienter i speciallægepraksis.	<p>Selvstudium</p> <p>Superviseret klinisk arbejde</p>	<p>Formativ og summativ vurdering. Kompetencekort 20</p>

		<p>Beherske relevante teknikker i form af:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paracentese og tubulation (Kompetenceniveau D) • Adenotomi (D) • Tonsillotomi (Kompetenceniveau C) <p>Have indblik i særlige forhold relevante for lægevirke og speciallægepraksis herunder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ledelse og drift af praksis og personale • Forhold vedr. patientforløb, klager og aktindsigt <p>Lægeroller: medicinsk ekspert, leder, samarbejder</p>	A-kursus (Praksis) inkl. e-læringsforløb	<p>Specifik vurdering, kompetencekort 21</p> <p>Godkendt A-kursus</p>
23	Allergologi	<p>Have kendskab til og kunne deltage i udredning og behandlingsplanlægning af patienter med allergiske tilstande relateret til øre-næse-halsspecialet, herunder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Allergisk conjunktivitis og rhinosinusitis <p>Beherske relevante teknikker i form af:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tolke skin prick test (D) • Tolke svar på lungefunktionsundersøgelse • Tolke allergenspecifik IgE <p>Være bekendt med:</p>	<p>Selvstudium</p> <p>Superviseret klinisk arbejde</p> <p>A-kursus (Praksis) inkl. e-læringsforløb</p>	<p>Formativ og summativ vurdering, kompetencekort 20</p> <p>Godkendt A-kursus</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • "United airways" og korrelationen mellem astma og næsebihulesygdomme med polypper <p>Lægeroller: medicinsk ekspert</p>		
24	Søvnapnø	<p>Have kendskab til og kunne deltage i udredning og behandlingsplanlægning af patienter med søvnapnø, herunder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obstruktiv søvnapnø hos voksne og børn <p>Beherske relevante teknikker i form af:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Søvnregistrering (C) <p>Være bekendt med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • DISE (Drug Induced Sedation Endoscopy) • Centrale og blandede former for søvnapnø • Relevante differentialdiagnoser • Juridiske forhold vedr. søvnapnø <p>Lægeroller: medicinsk ekspert</p>	<p>Selvstudium</p> <p>Superviseret klinisk arbejde</p> <p>A-kursus (Praksis) inkl. e-læringsforløb</p>	<p>Specifik vurdering, kompetencekort 22</p> <p>Godkendt A-kursus</p>
Akademiker				
25	Forskningstræning	<p>Etablere og udvikle en akademisk tilgang til kliniske problemstillinger, herunder specifikke kompetencer i form af:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Problemformulering 	Forskningstræningskursus	Gennemført forskningstræningskursus eller opnået PhD grad

		<ul style="list-style-type: none"> • Litteratursøgning og tolkning • Formidling <p>På denne baggrund opsøge, vurdere og formidle viden inden for specialet.</p> <p>Lægeroller: Akademiker</p>		
Professionel				
26	Speciallæge	<p>Etablere og udvikle en faglig professionel profil herunder</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fastholde og udvikle egne kompetencer • Samvittighedsfuld varetagelse af patienters interesser • Samvittighedsfuld varetagelse af egen uddannelse <p>Lægeroller: Akademiker, professionel</p>	Vejledersamtaler	Specifik gentagen vurdering. Kompetencekort 23

3.4.4. Obligatoriske specialespecifikke kurser

Første år på hoveduddannelsen;

Audiologi
Vestibulologi/neuro-otologi
Billeddiagnostik

Andet år på hoveduddannelsen;

Mellemøret
Endoskopi
Praksis

Tredje år på hoveduddannelsen;

Næse-bihuler/ansigts-traumatologi
Hoved-halskirurgi
Paraklinik

Fjerde år på hoveduddannelsen;

Forskningstræningskursus.

Kursusbeskrivelser;

Audiologi

Formålet med kurset er, at kursisten opnår teoretisk viden om audiologiske sygdomme samt at kursisten lærer relevante undersøgelsesmetoder. Kurset indeholder desuden elementer om sygdomsforebyggelse, neonatal hørescreening og høreforsorg

Vestibulologi/neuro-otologi

Formålet med kurset er, at kursisten opnår teoretisk viden om vestibulogiske og neuro-otologiske sygdomme, samt at kursisten lærer relevante undersøgelsesmetoder, så vidt muligt ved praktiske øvelser.

Billeddiagnostik/ultralydsscanning

Formålet med kurset er, at kursisten skal opnå opdateret viden om billeddiagnostiske modaliteter og deres relevans for sygdomme inden for alle dele af oto-rhino-laryngologien. Kurset indeholder praktiske øvelser med ultralydsscanning af hoved-hals-området.

Mellemøret

Formålet med kurset er at formidle teoretisk kendskab til sygdomme i mellemøret/mastoidet, indikationer for og komplikationer til ørekirurgi, samt praktisk kendskab til mellemøre-anatomi og – kirurgi ved superviserede tindingbensøvelser samt simulationstræning.

Endoskopi

Formålet med kurset er, at kursisten skal opnå opdateret viden om lidelser i trachea, bronkier, oesophagus og mediastinum, samt ved superviserede øvelser i færdighedslaboratorium at træne diverse skopier med anvendelse af såvel rigide som fleksible skoper.

Desuden undervises teoretisk i sialoendoskopi samt foniatiske lidelser og disses diagnostik.

Praksis

Kursets formål er, at kursisterne skal opnå forståelse for de tilstande indenfor specialet, som næsten udelukkende diagnosticeres og/eller behandles i speciallægepraksis. Hertil hører også særlige områder som allergi og søvnapnø, hvor øre-næse-halsspecialet spiller en central rolle.

Næse-bihuler/ansigts-traumatologi

Formålet med kurset er, at den uddannelsessøgende skal opnå opdateret teoretisk viden om næse- og bihulesygdomme og behandlingen af disse, såvel medicinsk som kirurgisk. Under supervision trænes praktiske næse-bihulekirurgiske kadaverøvelser. Kurset indeholder desuden teoretisk og praktisk viden om diagnostik og behandling af ansigtsfrakturer.

Hoved-hals kursus

Formålet med kurset er, at kursisten skal opnå opdateret teoretisk viden om sygdomme lokaliseret til cavum oris, pharynx, larynx og collum, inklusive glandula thyroidea og glandulae parathyroideae. Desuden gennemgås dysfagi, rehabilitering samt onkologisk behandling af hoved-hals cancer. Kursisten træner superviseret hoved-hals-kirurgi på kadavere med bl.a. ekstirpation af glandula submandibularis, rømning af lymfeknuder, thyroidektomi og trakeotomi.

Paraklinik

Formålet med kurset er, at den uddannelsessøgende skal opnå en opdateret viden indenfor særlige fagområder, hvor diagnose og behandling af nogle af de sygdomme og tilstande, der ses i oto-rhino-laryngologien, også foregår i andre specialer. Der er tale om et rent teoretisk kursus. Kurset skal tilvejebringe fornøden teoretisk viden, således at kursisten opnår forudsætningerne for at sammensætte og prioritere et udrednings- og undersøgelsesprogram, samt gennemføre evt. efterfølgende behandling og henvise til relevante samarbejdende specialer.

Yderligere information om de specialespecifikke kurser findes på DSOHH's hjemmeside på [Generelle retningslinjer for A-kurser \(de specialespecifikke kurser\)](#).

3.4.5. Obligatoriske generelle kurser

De tre generelle obligatoriske kurser SOL1, SOL2 og SOL3 skal efter gennemførelse godkendes og attesteres i logbog.net.

SOL1 og SOL3 arrangeres af De Regionale Råd for Lægelig Videreuddannelse, mens SOL2 arrangeres af Sundhedsstyrelsen

3.4.6. Obligatorisk forskningstræning

Den generelle del af forskningstræningskurset gennemføres i den uddannelsessøgendes egen region. Den uddannelsessøgende sørger selv for tilmelding hertil, inden hoveduddannelsens år 4, hvor den specialespecifikke del af forskningstræningskurset finder sted. Denne del arrangeres af De Regionale Råd for Lægelig Videreuddannelse.

Den specialespecifikke del af forskningstræningskursus placeres i første halvår af hoveduddannelsens år 4, idet tilmelding organiseres af hovedkursuslederens sekretær, der også administrerer A-kurserne. Det er muligt at søge om merit hvis man har gennemført/gennemfører PhD.

Kurset arrangeres af Videreuddannelsesregion Nord, men kan med fordel organiseres således at emnerne for forskningstræningen kan bearbejdes i kursistens egen region.

Forskningstræningen er nærmere beskrevet på DSOHH's hjemmeside:

<http://dsohh.dk/uddannelse/forskningstraeningsmodul/>

4. Dokumentationsdel

Dette afsnit indeholder den dokumentation, der skal foreligge, for at lægen i introduktions- og hoveduddannelsesstilling kan få godkendt uddannelsesforløbene, og for at lægen i hoveduddannelse kan opnå speciallægeanerkendelse.

For at en læge efter afsluttet introduktionsstilling kan få godkendt sin uddannelse, skal der foreligge en godkendt dokumentation af uddannelsesforløbet. Dokumentationen skal foretages i logbog.net og består af følgende:

1. Godkendelse af obligatoriske kompetencer og kurser
2. Attestation for tidsmæssigt gennemført uddannelseselement i den lægelige videreuddannelse.

Logbog.net findes på følgende adresse: <https://secure.logbog.net/login.dt>.

Oversigt over kompetencekort for introstillingen:

1. Basal ØNH-undersøgelsesteknik
2. Præoperativ vurdering
3. Postoperativ stuegang
4. Luftvejshåndtering
5. Akutte næse-, bihule- og halstilstande
6. Akutte øre- og indre øretilstande
7. Basal kirurgisk teknik
8. Basal pædiatrisk otorhinolaryngologi
9. Tonsillektomi
10. Akademisk arbejde
11. Karrierevejledning introduktionsstilling

For at en læge efter hoveduddannelsen kan opnå speciallægeanerkendelse, skal der ud over en godkendt introduktionsuddannelse foreligge en godkendt dokumentation af hoveduddannelsesforløbet. Dokumentationen skal foretages i logbog.net - <https://secure.logbog.net/login.dt> - og består af følgende:

3. Godkendelse af obligatoriske kompetencer og kurser (specialespecifikke og generelle)
4. Attestation for tidsmæssigt gennemført uddannelseselement i den lægelige videreuddannelse
5. Attestation for gennemført forskningstræning.

Oversigt over kompetencekort for hoveduddannelsen:

1. Otologisk ambulatorium
2. Ydre øre kirurgi
3. Avanceret traumatologi
4. Myringoplastik
5. Audiologisk ambulatorium
6. Pædiatrisk audiologi
7. Rhinologisk ambulatorium
8. Septumplastik/tubinoplastik
9. FESS
10. Laryngologi
11. Diagnostisk endoskopi
12. Tracheotomi
13. Halskirurgisk ambulatorium
14. Avanceret halskirurgisk indgreb
15. Pakkeforløb/Cancerambulatorium
16. Basal halskirurgi
17. Avanceret stuegang
18. Rehabilitering
19. Avanceret endoskopi
20. Praksis
21. Adenotomi og Tubulation
22. Søvnapnø
23. Karrierevejledning hoveduddannelse

Der henvises til [Styrelsen for Patientsikkerheds hjemmeside](#) for yderligere detaljer vedr. dokumentation og attestation vedr. hoveduddannelsen.

5. Nyttige links

5.1. Generelle links

[Sundhedsstyrelsen, special- og videreuddannelse](#)

[Organisationen af lægevidenskabelige selskaber \(Tidligere Dansk Medicinsk Selskab\)](#)

Logbog.nets hjemmeside: <https://secure.logbog.net/login.dt>

Ansøgning om speciallægeanerkendelse via logbog.net til [Styrelsen for Patientsikkerhed](#)

De regionale videreuddannelsessekretariater:

[Videreuddannelsesregion Nord](#)

[Videreuddannelsesregion Syd](#)

[Videreuddannelsesregion Øst](#)

5.2. Specialespecifikke links

[DSOHH](#)

Sundhedsstyrelsen
Islands Brygge 67
2300 København S

www.sst.dk

Sundhed for alle ♥ + ●